

*

Дневникът е писанъ на бледо-синя книга, канцеларски форматъ, съ мораво мастило на сръбски езикъ. Той съдържа общо 47 листа; написани съ 35, отъ които два съ на по-бъла хартия. Дневникът е почнатъ на 20 юни и свършенъ на 20 августъ 1876 г., като се предшествува отъ една „Бележка“ отъ 2 страници, посветена на събитията до 20 юни. Двата листа, на по-бълата хартия, съ написани отъ неизвестно лице, а всичко останало—съ ръката на Александъръ Вулетичъ „четовожда“ (превеждамъ го „водачъ“) на 1-а доброволческа чета — тази на Хитова.

Въ дневника има прибавени около 10 страници (влизящи въ общото число) списъци на доброволци; три отъ тия страници съ на по-бълата хартия. Върху тия списъци, до 1911 г., съ правени бележки отъ ръката на войводата, дъщеря му и Д. Люцкановъ — далеченъ неговъ сродникъ, при издаване свидетелства на заинтересовани за участието имъ въ четата.

*

Дневникът се предава точно преведенъ, като тамъ, где е полезно, се правятъ бележки подъ линия или въ скоби. Подчертаното съ цѣла линия въ текста на оригинала се предава съ курсивъ.

Изложението, особено на Вулетичъ, е доста грамотно, съ изключение на препинателните знаци. Такива и главни букви изобщо има много малко. За да се улесни читателът при ползването, намѣрихъ за добре да поставя нужните препинателни знаци и да разкажамъ дългите изречения.

Позволихъ си да установя еднообразно означаване на датите и мястото предъ всѣки день, за по-голяма яснота.

*

Намѣрихъ за добре да нумерирамъ страниците въ оригиналния дневникъ съ червено мастило, на всѣка страница долу и вдѣсно, за да може, при провѣрка на превода съ оригинала, читателътъ бѣрзо да намира място.

Дневникът е добре запазенъ, сигурно защото не ще е билъ носенъ въ раница или чанта, а въ нѣкой сандъкъ, а главно защото ще е написанъ презъ затишье на военните действия. Запазването е толкова по-интересно, защото дневникът не е билъ и подвързанъ. Сега той има вече и корици и е добре подвързанъ, но това направихъ азъ, когато го получихъ за работа.

*

Отъ вида на самия дневникъ се вижда, че той не е въ денъ всѣки денъ и на самото място. При условията, при които навремето воюваше една чета, обратното бѣ немислимо. Най-възможното е, че Вулетичъ и неговиятъ замѣстникъ съ си взе-